

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารความเสี่ยงของ
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์¹

FACTORS AFFECTING THE EFFECTIVENESS OF RISK MANAGEMENT
THATUM SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION SURIN
PROVINCE

ธนภัทร บัวเงิน²

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ 2) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตของประชาชน และการรับรู้ของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ประจำปีงบประมาณ 2566 จำนวน 42 คน และประชาชนในตำบลท่าตูม อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ โดยเก็บข้อมูลจากทั้ง 22 หมู่บ้าน จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test การวิเคราะห์แบบ ANOVA ใช้ F-test (One-way ANOVA) และ Pearson Product Moment Correlation

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ประกอบด้วย เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ/ตำแหน่ง โดยมีประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง , คุณภาพชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ อยู่ในระดับปานกลาง และคุณภาพชีวิตกับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง ($r = .58$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคุณภาพชีวิตของประชาชนและการรับรู้ของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง ($r = .79$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์

² นักศึกษาระดับปริญญาโท โครงการทวิปริญญาโทหลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดศรีสะเกษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstract

Study of Factors Affecting Risk Management Effectiveness of ThaTum Subdistrict Administrative Organization The objectives of this study were 1) to study personal factors affecting risk management effectiveness of ThaTum Subdistrict Administrative Organization; 2) to study the quality of life of the people related to the risk management effectiveness of ThaTum Subdistrict Administrative Organization. Surin Province 3) to study the relationship between the quality of life of the people. and people's perception of ThaTum Subdistrict Administrative Organization Surin Province. The sample group was personnel working in ThaTum Subdistrict Administrative Organization. Surin Province Fiscal Year 2023, number 42 people in ThaTum Subdistrict, ThaTum District, Surin Province Data were collected from 22 villages of 400 people by using a questionnaire as a tool for collecting data. A questionnaire was used as a research tool. The statistical values were percentage, mean, standard deviation, t-test, ANOVA analysis, F-test (One-way ANOVA) and Pearson Product Moment Correlation.

The study found that Personal Factors Affecting Risk Management Effectiveness of Tha Tum Subdistrict Administrative Organization Surin province consisted of sex, status, age, level of education, and occupation/position The effectiveness of risk management was at a medium level, quality of life of people living in the service area of ThaTum Subdistrict Administrative Organization. Surin Province moderate and the quality of life and risk management effectiveness had a moderate positive correlation ($r=.58$) with a statistical significance at the .05 level and the quality of life of the people and people's perceptions of ThaTum Subdistrict Administrative Organization. Surin Province There was a moderate positive correlation ($r= .79$) with statistical significance at the .05 level.

Keywords : Risk management , Quality of life and Awareness

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

องค์การบริหารส่วนตำบลเกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสำคัญทางการเมือง เนื่องจากเป็น พื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยและมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนจะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ให้เจริญก้าวหน้าได้ เพราะการกระจายอำนาจการบริหารสู่ท้องถิ่นเปรียบเสมือนการกระจายอำนาจสู่ประชาชน และองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นหน่วยงานระดับรากหญ้าซึ่งใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีศักยภาพในการให้บริการสาธารณะ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง โดยมีผู้แทนที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบต่อการบริหารอย่างอิสระในเขตพื้นที่ที่กำหนด รวมทั้งมีอำนาจในการบริหารการเงินและการคลัง ตลอดจนการกำหนดนโยบายของตนเอง โดยดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในกรอบที่กฎหมายบัญญัติไว้เพื่อประโยชน์ของรัฐและประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งมีทั้งผลดีและผลเสีย เพราะหากองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสมีความรับผิดชอบ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ก็จะส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) เป็นแนวคิดใหม่ในวงการบริหารจัดการ ซึ่งมีการกล่าวถึงกันมากขึ้นและมีแนวโน้มว่าในที่สุดจะกลายเป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่งสำหรับการบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพและก้าวหน้าในอนาคต เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงเป็นการดำเนินงานที่ช่วยในการกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินงานที่สามารถบ่งบอกถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดและมีผลต่อประสิทธิผลและประสิทธิภาพขององค์กร ซึ่งนำเอากระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงมาช่วยให้สามารถควบคุมได้ เป็นที่ยอมรับ ทำให้มั่นใจในการทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การบริหารความเสี่ยงเป็นวิธีการหนึ่งในการบริหารจัดการที่จะช่วยให้การบริหารงานขององค์กรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นสิ่งที่องค์กรควรใส่ใจ นำไปใช้งานอย่างจริงจัง และดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อลดการเกิดความเสียหายให้อยู่ในระดับที่รับได้ ควบคุมและสามารถตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ

การบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ดำเนินงานภายใต้แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ตามหนังสือสั่งการของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ มท.0805.2/ว 290 ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2564 และสำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0409.3/ว 36 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2564 (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2564) โดยองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ได้ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์บริหารความเสี่ยงใน 5 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและแหล่งน้ำ ได้แก่

การพัฒนาระบบคมนาคม และการพัฒนาระบบสาธารณสุข โภค สาธารณูปการ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้มีถนนได้มาตรฐานและมีความปลอดภัยต่อการใช้งาน ซึ่งมีความเสี่ยงในเรื่องการดำเนินงานที่ล่าช้าไม่เป็นไปตามกำหนด และความเสี่ยงเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ รวมทั้งเพื่อการพัฒนาาระบบสาธารณสุข โภคและ สาธารณูปการให้เป็นไปตามมาตรฐานและก่อประโยชน์ต่อผู้ใช้สาธารณสุข โภคและสาธารณสุขการอย่างเต็มที่ ซึ่งมีความเสี่ยงในเรื่องการดำเนินงานที่ล่าช้า และความเสี่ยงในเรื่องการวางแผนการก่อสร้างที่ไม่ทั่วถึง

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจแบบพอเพียง ได้แก่ การส่งเสริมพัฒนา กลุ่มอาชีพ และความเข้มแข็งของกลุ่มอาชีพ โดยมีเป้าหมายการส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มอาชีพในแต่ละหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็งและสามารถสร้างรายได้ภายในกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความเสี่ยงในเรื่องงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อ กลุ่มอาชีพ และความเสี่ยงในเรื่องการเบิกงบประมาณที่เป็นเท็จ

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคมและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาคุณภาพชีวิต การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและการพัฒนาศักยภาพขององค์กรและบุคลากร ซึ่งมีความเสี่ยงในเรื่องงบประมาณที่ไม่เพียงพอ ความเสี่ยงในเรื่องการเบิกงบประมาณที่เป็นเท็จ และ ความเสี่ยงในเรื่องการดำเนินงานที่ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรจะเป็น

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้แก่ การพัฒนาด้านการศึกษาและการเรียนรู้ การส่งเสริมศาสนา วัฒนธรรมและการท่องเที่ยว ซึ่งมีความเสี่ยงในเรื่องงบประมาณที่ไม่เพียงพอ ความเสี่ยงในเรื่องการดำเนินงานที่ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรจะเป็น และความเสี่ยงในเรื่องการให้ความร่วมมือของชุมชน และ

5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การป้องกัน ควบคุม โรคติดต่อและการส่งเสริมสุขภาพของประชาชน การพัฒนาด้านการกีฬาและนันทนาการ โดยมีความเสี่ยงในเรื่องการดำเนินงานที่ไม่มีการวางแผนที่รอบคอบ ความเสี่ยงในเรื่องงบประมาณที่ไม่เพียงพอ ความเสี่ยงในเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณที่ล่าช้า ความเสี่ยงในเรื่องการแก้ไขปัญหาที่ล่าช้า และความเสี่ยงในเรื่องกฎหมายการช่วยเหลือที่ไม่ชัดเจน (องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม. 2564ข: 39-63) โดยการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ดังกล่าวใช้กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์องค์กร 2) กำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง 3) การระบุความเสี่ยง 4) การประเมินความเสี่ยง 5) การตอบสนองความเสี่ยง 6) การติดตามและทบทวน และ 7) การสื่อสารและการรายงาน (กระทรวงการคลัง. 2564: 5-8) นอกจากนี้มีการผสมผสานแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) มาใช้เพื่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์บริหารความเสี่ยงดังกล่าว ทั้งนี้เพราะองค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นองค์กรที่มีการสร้างช่องทางให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกันภายในระหว่างบุคลากร ควบคู่ไปกับการรับความรู้จากภายนอก เป้าประสงค์สำคัญ คือ เอื้อให้เกิดโอกาสในการหาแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practices) เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ และนำไปสู่การพัฒนาและสร้างเป็นฐานความรู้ที่เข้มแข็ง (Core Competency) ขององค์กรต่อไป ซึ่งการพัฒนาองค์กร (Organization Development : OD) องค์กรจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ เพื่อการขับเคลื่อนการทำงานให้เกิด

ประสิทธิภาพ รวมทั้งลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้มีความสะดวก รวดเร็ว และข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานนั้นประสบผลสำเร็จ (สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร. ม.ป.ป.: 1)

การที่จะดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามแผนงานหรือนโยบายที่ได้ตั้งไว้รวมทั้งเกิดความโปร่งใส สามารถที่จะตรวจสอบได้ จึงควรที่จะให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพิจารณากิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลผ่านทางสภาท้องถิ่น โดยมีตัวแทนของภาคประชาชนเป็นตัวแทนในการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการในเรื่องต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ว่าจะเป็นการให้ความเห็นชอบแผนพัฒนา อบต. , พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติ อบต. ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของ อบต. รวมถึงควบคุมการปฏิบัติงานของ นายก อบต. ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนา อบต. ข้อบัญญัติ ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ เป็นต้น

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กล่าวได้ว่า การบริหารความเสี่ยงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารความเสี่ยงต่อคุณภาพชีวิตประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ เพื่อนำเสนอข้อมูลจากการศึกษา มาพัฒนาการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรให้เข้าใจถึงความสำคัญของระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กร อีกทั้งเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในระดับเดียวกันสำหรับการสร้างคุณค่าให้องค์กรเพื่อการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนต่อไป

คำถามในการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ มีปัจจัยใดบ้าง
2. คุณภาพชีวิตของประชาชนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงอยู่ในระดับใด
3. ประชาชนมีการรับรู้ต่อประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงเพียงใด
4. คุณภาพชีวิตของประชาชนและการรับรู้มีความสัมพันธ์กันอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตของประชาชน และการรับรู้ของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบสำหรับการวิจัย จำแนกเป็น 5 ประเด็นหลัก ประกอบด้วย

1. การบริหารความเสี่ยง
  - 1.1 ความหมายของความเสี่ยง
  - 1.2 ความหมายของการบริหารความเสี่ยง
  - 1.3 กรอบการบริหารความเสี่ยง
  - 1.4 กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง
  - 1.5 ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง
  - 1.6 ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารความเสี่ยงประสบผลสำเร็จ
  - 1.7 แนวคิดการบริหารความเสี่ยง
2. คุณภาพชีวิต
  - 2.1 ความหมายของคุณภาพชีวิต
  - 2.2 ความสำคัญของคุณภาพชีวิต
  - 2.3 องค์ประกอบของคุณภาพชีวิต
  - 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต
3. การรับรู้
  - 3.1 ความหมายของการรับรู้
  - 3.2 ความสำคัญของการรับรู้
  - 3.3 แนวคิดการรับรู้
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบ

ปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ
2. อายุ
3. สถานภาพ
4. ระดับการศึกษา
5. อาชีพ

แนวคิดในการวิจัย

คุณภาพชีวิตของประชาชน

1. ด้านปัจจัย 4
2. ด้านการศึกษา
3. ด้านอาชีพและสภาพของงานที่ทำ
4. ด้านหลักประกันทางสังคม
5. ด้านสถานที่พักผ่อนและเวลาพักผ่อน
6. ด้านสิทธิมนุษยชน

ประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงของ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม

1. การระบุความเสี่ยง
2. การประเมินความเสี่ยง
3. การตอบสนองความเสี่ยง

การรับรู้ของประชาชน

1. การเลือกเปิดรับข้อมูล
2. การเลือกให้ความสนใจ
3. การเลือกรับรู้และตีความหมาย
4. การเลือกจดจำ

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ มีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1) เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ประจำปีงบประมาณ 2566 จำนวน 42 คน จำแนกตามกลุ่มงานที่สังกัด ดังนี้

2.1.1 สำนักงานปลัด จำนวน 16 คน ประกอบด้วย

ข้าราชการ จำนวน 3 คน

พนักงานจ้างทั่วไป จำนวน 9 คน

พนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน 2 คน

พนักงานจ้างเหมาบริการ จำนวน 2 คน

2.1.2 กองช่าง จำนวน 8 คน ประกอบด้วย

ข้าราชการ จำนวน 4 คน

พนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน 2 คน

พนักงานจ้างเหมาบริการ จำนวน 2 คน

2.1.3 กองการศึกษา จำนวน 12 คน ประกอบด้วย

ข้าราชการ จำนวน 2 คน

ข้าราชการครู จำนวน 6 คน

พนักงานจ้างเหมาบริการ จำนวน 4 คน

2.1.4 กองคลัง จำนวน 6 คน ประกอบด้วย

ข้าราชการ จำนวน 2 คน

พนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน 3 คน

พนักงานจ้างเหมาบริการ จำนวน 1 คน

2) ประชาชนในตำบลท่าตูม อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 15,066 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย การศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบไปด้วย

1) ปัจจัยส่วนบุคคล แบ่งออกเป็น 5 ข้อ

- 1.1) เพศ
- 1.2) อายุ
- 1.3) สถานภาพ
- 1.4) ระดับการศึกษา
- 1.5) อาชีพ

2) คุณภาพชีวิตของประชาชน แบ่งออกเป็น 6 ด้าน

- 2.1) ด้านปัจจัย 4
- 2.2) ด้านการศึกษา
- 2.3) ด้านอาชีพและสภาพของงานที่ทำ
- 2.4) ด้านหลักประกันทางสังคม
- 2.5) ด้านสถานที่พักผ่อนและเวลาพักผ่อน
- 2.6) ด้านสิทธิมนุษยชน

3) การรับรู้ของประชาชน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน

- 3.1) การเลือกเปิดรับข้อมูล
- 3.2) การเลือกให้ความสนใจ
- 3.3) การเลือกรับรู้และตีความหมาย
- 3.4) การเลือกจดจำ

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

1) ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม
แบ่งออกเป็น 3 ด้าน

- 1.1) การระบุความเสี่ยง
- 1.2) การประเมินความเสี่ยง
- 1.3) การตอบสนองความเสี่ยง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง นำมาสู่การสร้างกรอบแนวคิด และสร้างแบบสอบถามให้เหมาะสมกับการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้แบบทดสอบแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบเลือกเพียงคำตอบเดียว จำนวน 5 รายการ

ส่วนที่ 2 จำแนกออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง จำนวน 3 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ รวมทั้งสิ้น 15 ข้อ ประกอบด้วย

1. การระบุความเสี่ยง จำนวน 5 ข้อ
2. การประเมินความเสี่ยง จำนวน 5 ข้อ
3. การตอบสนองความเสี่ยง จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 คุณภาพชีวิตประชาชน จำนวน 6 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ รวมทั้งสิ้น 30 ข้อ ประกอบด้วย

1. ปัจจัย 4 ด้านสุขภาพ,ด้านการบริโภคร,ด้านบ้านเรือนที่อยู่อาศัยและด้านเครื่องนุ่งห่ม
2. ด้านการศึกษา
3. ด้านอาชีพและสภาพของงานที่ทำ
4. ด้านหลักประกันทางสังคม
5. ด้านสถานที่พักผ่อนและเวลาพักผ่อน
6. ด้านสิทธิมนุษยชน

ตอนที่ 3 การรับรู้ของประชาชน จำนวน 4 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ รวมทั้งสิ้น 20 ข้อ ประกอบด้วย

1. การเลือกเปิดรับข้อมูล
2. การเลือกให้ความสนใจ
3. การเลือกรับรู้และตีความหมาย
4. การเลือกจดจำ

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรืออื่น ๆ ที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น

โดยแบบสอบถามส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 แต่ละข้อคำถาม ได้ออกแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบของ Likert's Scale

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองเป็นรายบุคคล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตศรีสะเกษออกหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม เพื่อขอเก็บข้อมูลกับข้าราชการในสังกัด

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถาม จำนวน 450 ฉบับ พบกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่พึงได้ และวิธีการตอบแบบสอบถาม พร้อมนัดหมายกำหนดวันรับแบบสอบถามคืน

3. ผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามคืนพร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์เป็นรายบุคคล หากพบว่า
ยังขาดความสมบูรณ์ จะขอให้กลุ่มตัวอย่างเพิ่มเติมหรือแก้ไข

5. การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบและมีการตรวจสอบความสมบูรณ์ของ
แบบสอบถามทุกชุดเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
เพื่อหาค่าสถิติและวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูลด้วยค่าสถิติพื้นฐาน
ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard
deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistic) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดย
วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล
ท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ สรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล
ท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ประกอบด้วย เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ/ตำแหน่ง โดยพบว่า
เพศชายมีค่าเฉลี่ยประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงสูงกว่าเพศหญิง ผู้ที่มีอายุ 41-50 ปี มีค่าเฉลี่ยประสิทธิผล
การจัดการความเสี่ยงสูงสุด และสูงกว่าทุกกลุ่มอายุ สถานภาพสมรสมีค่าเฉลี่ยประสิทธิผลการจัดการความ
เสี่ยงสูงกว่าสถานภาพ โสด ผู้สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี (ระดับอื่น ๆ) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และสูงกว่า
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และระดับปริญญาตรี นอกจากนี้ยังพบว่า ระดับ
ปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงต่ำกว่าระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และอนุปริญญา/ปวส. และข้าราชการมีค่าเฉลี่ยประสิทธิผลการจัดการความ
เสี่ยงสูงสุด และสูงกว่าพนักงานจ้างเหมาบริการ เกษตรกร และค้าขาย พนักงานจ้างทั่วไปมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า
พนักงานจ้างเหมาบริการ และค้าขาย พนักงานจ้างเหมาบริการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทำนา เกษตรกร และค้าขาย
อาชีพทำนามีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค้าขาย และเกษตรกรมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค้าขาย กล่าวได้ว่า ความคิดเห็นหรือ
มุมมองของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับประสิทธิผลแตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากการได้มีส่วนร่วมด้านการ
บริหารจัดการความเสี่ยงในระดับที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่หลักหรือรับผิดชอบโดยตรงใน
การจัดการความเสี่ยงคือ ข้าราชการ ย่อมมีมุมมองหรือทัศนที่เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงทั้งกระบวนการ
ส่วนประชาชนทั่วไปนั้นอาจไม่ทราบรายละเอียดการดำเนินงานแต่รับทราบเฉพาะผลงานที่ปรากฏต่อ

ตนเองเท่านั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของบรรจง โตเปาะ (2559: 59-60) ที่พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทบุคลากร และรายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการจัดการสำนักงานประกันสังคม จังหวัดสมุทรสาคร

นอกจากนี้ยังพบว่า ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น และเมื่อพิจารณารายด้านก็พบว่า ทั้ง 3 ด้าน คือ การระบุนความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง และการตอบสนองความเสี่ยง มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกันทั้ง 3 ด้าน ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากหลายประการ เช่น บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจ ทักษะและประสบการณ์ในการจัดการความเสี่ยงเพราะเป็นแนวปฏิบัติใหม่ โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้แจ้งแนวทางการบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานรัฐ เรื่อง หลักการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 เพื่อให้้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบและถือปฏิบัติ จึงเป็นเรื่องใหม่ที่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องใช้เวลาในการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อจัดการที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. คุณภาพชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านก็พบว่า อยู่ในระดับมากเพียงด้านเดียวคือ ด้านการศึกษา ส่วนอีก 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ประกอบด้วย ด้านปัจจัยสี่ ด้านอาชีพและสภาพงานที่ทำ ด้านหลักประกันทางสังคม ด้านสถานที่พักผ่อนและเวลาพักผ่อน และด้านสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้ยังพบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยง กล่าวได้ว่า การดำเนินงานจัดการความเสี่ยงส่งผลโดยตรงกับคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งเป็นตามหลักการที่กำหนดว่า การบริหารจัดการความเสี่ยงนอกจากจะคำนึงถึงวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นหลักแล้ว ผู้บริหารต้องตระหนักถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้วย โดยเฉพาะความคาดหวังที่ผู้รับบริการหรือความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อองค์กร รวมถึงผลกระทบที่มีต่อสังคม เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อม (กระทรวงการคลัง. 2555: 3) และสอดคล้องกับประโยชน์ที่พึงได้จากการจัดการความเสี่ยงคือ ช่วยให้การบริหารงานและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สร้างภูมิคุ้มกันที่ดีไว้กับการบริหารงาน โดยการเตรียมตัวให้พร้อมที่จะเผชิญผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นทั้งจากภายในและภายนอกได้อย่างพอประมาณและมีเหตุมีผล (สำนักงานตรวจสอบภายใน สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร. 2554: 5-6) รวมทั้ง สร้างความมั่นใจในการปฏิบัติและเปิดเผยตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้เสีย และการปฏิบัติโดยอ้างอิงได้กับหลักเกณฑ์สากล สร้างความมั่นใจและแสดงถึงคุณภาพในการบริหารจัดการระดับสากล (อุษณา ภัทรมนตรี. 2558: 5-6)

3. คุณภาพชีวิตของประชาชนและการรับรู้ของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตุม จังหวัดสุรินทร์ มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่า การรับรู้ของประชาชนอยู่ระดับปานกลางทั้งโดยภาพและรายด้าน ซึ่งประกอบด้วย การเลือกเปิดรับข้อมูล การเลือกให้ความสนใจ การเลือกรับรู้และตีความหมาย และการเลือกจดจำ ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลมีการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลยังไม่ครอบคลุมกับการจัดการความเสี่ยง วิธีการประชาสัมพันธ์และแหล่งการสืบหาข้อมูลที่ไม่เหมาะสม ไม่สะดวกสำหรับผู้ต้องการข้อมูลเพิ่มเติม รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะเพิ่มเติม การสืบค้นหาข้อมูลเป็นไปด้วยความยากลำบาก การนำเสนอข้อมูลไม่ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ ไม่น่าสนใจ ไม่สนองความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากประชาชนใน ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความแตกต่างในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ฯลฯ ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการประชาสัมพันธ์อย่าง หลากหลายวิธีที่ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกสบาย สอดคล้องกับผลการวิจัยของวีระชัย วุฒิพงษ์ชัยกิจ (2558: 67) ที่ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า การดำเนินการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสื่อสาร นโยบายให้เกิดการรับรู้ด้วยการเพิ่มความถี่ในการสื่อสาร โดยต้องใช้สื่อการสื่อสารที่เหมาะสม รวมทั้งการ แยกการสื่อสารตามกลุ่มระดับชั้นอาชีพ มุ่งเน้นสื่อสารในประเด็นย่อยที่ยังมีการรับรู้ในระดับต่ำเพื่อให้ง่าย ต่อการสื่อสารและตรงเป้าหมาย เช่น เรื่องความตระหนักในการรับผิดชอบแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม การ พิจารณาผลการทบทวนด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการดำเนินการของผู้ปฏิบัติงาน และให้จัดกิจกรรมเพื่อให้เกิด การสื่อสารผ่านช่องทางบุคคลผู้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงาน ซึ่งการสื่อสารผ่านสื่อบุคคลเป็นการสื่อสาร แบบสองทางส่งผลต่อการรับรู้ได้ดีกว่า และการสื่อสารที่ดีต้องคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้ 1) ความ ต้องการ (Need) ของผู้รับรู้ 2) ประสบการณ์ (Experiences) บุคคลทั่วไปมักจะตีความสิ่งที่ตัวเองสัมผัสตาม ภูมิหลังของแต่ละคน 3) การเตรียมตัวไว้ก่อน (Preparatory Set) การที่คนเรามีประสบการณ์ และการเรียนรู้ สิ่งใดมาก่อน ทำให้เตรียมที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้นในแนวเดียวกับที่เราได้รับรู้มา 4) บุคลิกภาพ (Personality) บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ เช่น บุคคลที่มีบุคลิกภาพแข็งกร้าว จะรับรู้ความ เปลี่ยนแปลงของสิ่งเราได้ช้ากว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพยืดหยุ่น 5) ทักษะ (Attitude) ทักษะที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ ถ้าคนเรามีทักษะที่ดี ต่อใครคนหนึ่ง การกระทำของบุคคลนั้นจะถูกรับรู้ในทางที่คืออยู่เสมอ 6) ตำแหน่งทาง สังคม (Social Position) มีผลทำให้คนเรารับรู้สิ่งต่าง ๆ ไม่ เหมือนกัน 7) วัฒนธรรม (Culture) เป็นปัจจัย สำคัญที่ทำให้เรารับรู้สิ่งต่าง ๆ แตกต่างกัน และ 8) สภาพอารมณ์ (Emotion) ของผู้รับรู้ (สิทธิโชค วรานุ สันติกุล. 2546)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตุม จังหวัดสุรินทร์ ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ปัจจัยที่องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ความสำคัญเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการจัดการจัดความเสี่ยง ประกอบด้วย

1.1 ด้านประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย

1.1.1 การระบุความเสี่ยง ควรให้ความสำคัญกับการระบุเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงอย่างชัดเจนและครอบคลุม จัดกลุ่มความเสี่ยงไว้เป็นระบบและหมวดหมู่ และหน่วยงานต้องกำหนดรายละเอียดของสาเหตุการเกิดความเสี่ยงที่เป็นรูปธรรม

1.1.2 การประเมินความเสี่ยง ควรให้ความสำคัญกับการติดตามและตรวจสอบการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง การกำหนดรายละเอียดวิธีการให้คะแนนความเสี่ยงไว้ชัดเจน และการจัดลำดับความเสี่ยงจากคะแนนและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

1.1.3 การตอบสนองความเสี่ยง ควรให้ความสำคัญกับการเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงโดยคำนึงถึงต้นทุนและประโยชน์ที่ได้รับ การเตรียมทรัพยากรอย่างเพียงพอสำหรับจัดการความเสี่ยง และหน่วยงานมีการเสนอทางเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงได้เหมาะสม

1.2 ด้านคุณภาพชีวิตของประชาชน ประกอบด้วย

1.2.1 ด้านปัจจัยสี่ ควรเน้นการให้บริการด้านการบริโภคที่ตรงตามวัตถุประสงค์หรือความต้องการของประชาชน และการให้บริการด้านสุขภาพและประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึง

1.2.2 ด้านอาชีพและสภาพของงานที่ทำ ควรสนับสนุนหรือส่งเสริมให้กลุ่มบุคคลหรือบุคคลมีอาชีพที่มั่นคง หน่วยงานและชุมชนร่วมกันสร้างอาชีพให้กับกลุ่มบุคคลหรือบุคคลในชุมชนให้มีอาชีพที่มั่นคง

1.2.3 หลักประกันทางสังคม ควรสนับสนุนหรือส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนเข้าถึงหลักประกันทางสังคมได้อย่างทั่วถึง

1.2.4 ด้านสถานที่พักผ่อนและเวลาพักผ่อน เช่น จัดสถานที่พักผ่อนสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย และประชาชนในชุมชนเข้าใช้งานได้อย่างทั่วถึง และหน่วยงานมีการสนับสนุนหรือส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นการพักผ่อนหรือผ่อนคลายยามว่างจากการทำงาน

1.2.5 ด้านสิทธิมนุษยชน ควรสนับสนุนหรือส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงสิทธิที่พึงจะได้ได้อย่างทั่วถึง หน่วยงานและชุมชนร่วมกันจัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมกิจกรรมหรือสิทธิที่พึงจะได้ให้แก่ประชาชนในชุมชน และเมื่อมีปัญหาหน่วยงานสามารถเข้าแก้ไขปัญหาหรือเข้าถึงปัญหาได้อย่างรวดเร็วและช่วยแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุดและเท่าเทียมกัน

1.3 ด้านการรับรู้ ประกอบด้วย

1.3.1 การเปิดรับข้อมูล ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลอย่างเพียงพอ หน่วยงานควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงต่อสาธารณะ และการสืบหาข้อมูลสามารถสืบค้นได้อย่างง่ายดาย

1.3.2 การเลือกให้ความสนใจ ควรมีการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงที่มีความหลากหลาย การให้ความสนใจในเรื่องการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน โดยมีการเสนอแนะ การแสดงความคิดเห็น ฯลฯ และหน่วยงานมีการบริหารความเสี่ยงที่ตรงตามวัตถุประสงค์

1.3.3 การเลือกรับรู้และตีความ ควรนำเสนอข้อมูลได้ตรงตามความสนใจและสามารถดึงดูดให้ผู้อ่านมีความสนใจในการสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม และข้อมูลที่หน่วยงานต้องการสื่อสารตรงตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมทั้งมีความถูกต้อง และชัดเจน

2. องค์การบริหารส่วนตำบลควรกำหนดเป้าหมายในการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพราะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างและพัฒนาความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการจัดการความเสี่ยง เพื่อการเพิ่มประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยง ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสีย

3. องค์การบริหารส่วนตำบล ควรสนับสนุนหรือดำเนินการให้มีช่องทางการสื่อสารระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหน่วยงานที่หลากหลายในลักษณะการสื่อสารแบบสองทางมากขึ้น โดยเฉพาะการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์

2. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

2.1 เพื่อให้การทำวิจัยในเรื่องดังกล่าวมีคุณภาพ ควรมีการศึกษาแนวทางการวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศเพิ่มเติมให้มากขึ้น เพื่อให้การวิจัยในครั้งต่อไปมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพอย่างเต็มที่และตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยมากที่สุด

2.2 ควรมีการศึกษาและนำเอางานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องนำมาประยุกต์ใช้ในการวิจัยในครั้งต่อไป เพื่อให้ขอบเขตของการวิจัยในครั้งต่อไปมีขอบเขตที่ชัดเจนมากขึ้น ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น

2.3 เนื่องจากการวิจัยเรื่องประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงในประเทศยังอยู่ในวงที่จำกัดและยังไม่แพร่หลายอย่างทั่วถึง ซึ่งทำให้การนำเรื่องดังกล่าวมาใช้มีข้อจำกัด จึงควรที่จะนำงานวิจัยของต่างประเทศมาประกอบเพิ่มเติมมากขึ้น เพื่อให้การวิจัยมีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยง ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงกับคุณภาพชีวิตของประชาชน และการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคล

3.2 ควรศึกษาและสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินงานในการวิจัยครั้งต่อไปเห็นผลที่ชัดเจนมากขึ้น รวมทั้งมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลอย่างเต็มที่และสามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปปรับปรุงและประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบทของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง. (2564). **แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานภาครัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร**. กรุงเทพฯ: กระทรวงการคลัง.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2564, 15 กุมภาพันธ์). **แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร**. ที่ มท.0805.2/ว 290.
- กระทรวงการคลัง. (2555). **คู่มือการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง**. กรุงเทพฯ: กระทรวงการคลัง.
- กลุ่มตรวจสอบภายใน กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). **คู่มือการบริหารความเสี่ยง**. สืบค้นจาก <http://www.kpru.ac.th/th/internal-audit/manual156.pdf>. เข้าถึงเมื่อ 16 สิงหาคม 2565.
- โกวิท พวงงาม. (2550). **การปกครองท้องถิ่น-ไทย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล-รายได้ กรุงเทพฯ เมืองพัทยา**. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- จิตรลดา ตรีสาคร. (2555). **พฤติกรรมองค์กร. ปทุมธานี: ทริปเฟลด์ กรุ๊ป จำกัด**.
- ชุมพร นำแสง และคณะ. (2555). **ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของบุคลากรฝ่ายการพยาบาลศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดนครนายก. โครงการวิจัยเพื่อพัฒนา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**.
- จิตยา สุวรรณคุณ, สังคมวิทยา (กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2527), 27.
- คุษฎี อายุวัฒน์. “มาตรวัดคุณภาพชีวิต : ศึกษากรณีประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย”, *วารสารประชากรศาสตร์*. 21(1) : 41-62, 2548.
- ทรงศักดิ์ ทองพันธ์. (2555). **คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่หน่วยบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนา. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา**.
- ทิพย์วัลย์ เรื่องขจร. (2554). **วิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต**. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- ธิดาวัลย์ ปลื้มคิด. 2551. **คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**.

- วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นพวรรณ คีรีวัฒน์. (2562). **ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงและความอยู่รอดขององค์กร**. สารนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- บรรจง โตเปาะ. (2559). **ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร**. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประนอม ศรีดี. (2562). **ระบบบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ปรางทิพย์ ภักดีศิริไพโรวัลย์. (2559). **การศึกษาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนบ้านแสนตอ หมู่ 11 ตำบลท่าผา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง**. สารนิพนธ์สาขาการบริหารและนโยบาย สวัสดิการสังคม ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ผจญ เฉลิมสาร. (2540). “คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานระดับกลาง : ศึกษาเฉพาะกรณี โรงงานนิคมอุตสาหกรรมเวทโก้ จังหวัดฉะเชิงเทรา”. ภาคนิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพมหานคร
- พิทยา สุนทรวิภาต.(2545). **ธรรมาภิบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. วารสารดำรงราชานุภาพ, 3(1),41.
- พัชรี หล้าแหล่ง. (2556). **การศึกษาคุณภาพชีวิตและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของ เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมันในพื้นที่ภาคใต้**. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดชุมพร.
- พุดิสวรรค์ ศรีรัตนประชากุล. (2559). **การพัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26**. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เมธา สุวรรณสาร. (2551). **การประเมินตนเองเพื่อการบริหารความเสี่ยงและการควบคุม (CSA – Control Self Assessment)**. กรุงเทพฯ: ฐานการพิมพ์.
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2552). **ออกแบบเครื่องมือการวิจัย**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- วรพล วรพันธ์. (ม.ป.ป.). **แนวทางการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ (The Set Up of Learning Organization)**. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

วรวงษ์ แสงสวัสดิ์. (2547) การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิทยานิพนธ์ เรื่องการประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครูประถมศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร/กรุงเทพฯ.

วิฑูรย์ เดโช.(2541).คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ:กรณีศึกษาข้าราชการตำรวจภูธรที่ปฏิบัติราชการในจังหวัดระนอง.วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

วีระชัย วุฒิพงษ์ชัยกิจ. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้นโยบายองค์กร กรณีศึกษา บริษัทเอสซีจี แพคเกจจิ้ง จำกัด (มหาชน). การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศิริรัชฎ์ ธิตะ. (2561). การบริหารความเสี่ยงทางวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร. (ม.ป.ป.). **คู่มือการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ Learning Organization.** กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร.

สัมมา รธนินธ์. (2553). **หลักสูตรและปฏิบัติการบริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

สำนักงานตรวจสอบภายใน สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร. (2554). **คู่มือการจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง.** กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สิทธิโชค วรานุสันติกุล. (2546). **จิตวิทยาสังคม : ทฤษฎีและการประยุกต์.** กรุงเทพฯ: ซีเอ็ด.

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (มหาชน). (2561). **นโยบายและคู่มือบริหารความเสี่ยง.** กรุงเทพฯ: ส่วนความเสี่ยงและกำกับดูแล.

สุประวีณ์ สุวรรณรัตน์. (2562). การศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM กรณีศึกษา: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. สารนิพนธ์บัณฑิต มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

สุพานี สฤษฏ์วานิช. (2552). พฤติกรรมองค์กรสมัยใหม่ : แนวคิดและทฤษฎี (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุภารัตน์ จิบจันทร์. (2555). ผลของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6. (รายงานการศึกษา อิสระ: ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

โสภิตา เปรมพงษ์. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ การมีส่วนร่วมกับการยอมรับการปรับโครงสร้าง

- องค์การ : กรณีศึกษา ธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี)
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม. (2564ก). ข้อมูลพื้นฐานองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ปีงบประมาณ 2564. สุรินทร์: องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม.
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม. (2564ข). แผนงานบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ปีงบประมาณ 2564. สุรินทร์: องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม.
- อรรพรรณ กัดชาญพิเศษ. (2565). รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- อรทัย กักพล และธนัชฐา สุชะวัฒน์, คู่มือสมาชิกสภาท้องถิ่น (กรุงเทพฯ: ธรรมดา เพลส, 2551), 72.
- อรุณ รักธรรม, พฤติกรรมองค์กร (กรุงเทพฯ: โอเคียนสโตร์, 2526), 18.
- อุษณา กัทรมนตรี. (2558). การตรวจสอบภายในสมัยใหม่ (Modern Internal Auditing). พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- Argyris, C., and Schon, D.A. (1978). **Organizational Learning : A Theory of Action Perspective**. Workingham: Addison-Wesley.
- Allport, W.G. and other, Study of Value, อ้างถึงใน เรื่องเดียวกัน, 27.
- Biesonz, Moris H, and Biesonz, John Introduction of Sociology. (New Jorsey : Prentice-Hall, Inc., 1978) P.145
- Gray, C.F. and E.W. Larson. (2006). **Project Management**. 3rd Edition. Singapore: McGraw-Hill Companies, Inc.
- Levinson, Jay Conrad, Guerrilla marketing: easy and inexpensive strategies for making big profits from your small business, อ้างถึงใน ปรัชญา ศรีภา, “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาหมู่บ้าน ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น,”(สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ,บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย ขอนแก่น,2540), 240.
- Menll, E. Francs, Society and Culture. (Englewood Cliffs, New Jersey :Prentice-Halt, Inc., 1975) P.183
- Schiffman; & Kanuk. (2000). Customer Behavior – Psychology Aspects. New Jersey: Prentice- Hall.
- Smith P. and Merrit G. (2002). **Proactive Risk management: controlling Uncertainty In product Development**.